

Skatteutskottets betänkande

1978/79: 45

med anledning av propositionen 1978/79: 94 om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601), m. m. jämte motion

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79: 94 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)
2. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon.

I propositionen föreslås bl. a. olika åtgärder för att förenkla hanteringen av kilometerskatten för fordonsägare och myndigheter. Förslagen innebär i huvudsak följande.

Antalet ordinarie avstämplingar och uppbördstillfällen föreslås minskas från fyra till tre per år. Även andra begränsningar av avstämplingskyldigheten föreslås.

Vidare föreslås begränsningar i det brukandeförbud som inträder när kilometerskatt inte har betalats eller när kilometerräknarapparaturen är behäftad med fel. Brukandeförbud på grund av att stämpelkort inte har lämnats skall inte längre inträda.

Systemet med förseningsavgift föreslås förenklat så att avgift skall tas ut endast vid upprepad försummelse att lämna avstämplingskort i rätt tid eller när försummelsen avser uppgift som särskilt har avkrävts fordonsägaren.

Den tidsfrist om tre dagar som f. n. gäller för reparation av kilometerräknarapparatur skall enligt förslaget kunna förlängas av länsstyrelse. Motsvarande tidsfrist för besiktning efter reparation föreslås generellt förlängas från tre till tio dagar.

Straffansvar föreslås inträda vid oaktsamt brukande av kilometerskattepliktigt fordon, vars kilometerräknarapparatur har utsatts för manipulation.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 augusti 1979.

Författningsförslagen har följande lydelse

1 Förslag till

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)

Härigenom föreskrivs att 9, 12, 16–18, 21, 27, 28, 31 och 33 §§ vägtrafikskattelagen (1973: 601)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §²

Skatt beräknas för varje fordon för en sammanhängande tid av tolv kalendermånader (skatteår) eller för var och en av *fyra* delar av helt skatteår (skatteperioder).

Skatt beräknas för varje fordon för en sammanhängande tid av tolv kalendermånader (skatteår) eller för var och en av *tre* delar av helt skatteår (skatteperioder).

Är fordon skattepliktigt under endast en del av skatteår eller skatteperiod beräknas skatten för den tid fordonet är skattepliktigt, om ej annat följer av 12 § andra stycket.

Skatteår och skatteperiod fastställs av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

12 §³

Fordonsskatt utgår för skatteår enligt bilaga I till denna lag. Skatten utgår för skatteperiod med en *fjärdedel*, för kalendermånad med en tolfedel och för dag med 1/360 av skatten för helt år. Överstiger fordonsskatten för ett fordon 1 500 kronor för helt år utgår fordonsskatt för skatteperiod.

Fordonsskatt utgår för skatteår enligt bilaga I till denna lag. Skatten utgår för skatteperiod med en *tredjedel*, för kalendermånad med en tolfedel och för dag med 1/360 av skatten för helt år. Överstiger fordonsskatten för ett fordon 1 500 kronor för helt år utgår fordonsskatt för skatteperiod.

Föreligger skatteplikt för fordon under del av kalendermånad, utgår fordonsskatt för hela månaden. Vad nu sagts gäller dock icke i fråga om fordon, för vilket fordonsskatten uppgår till minst 4 800 kronor för helt skatteår, för den kalendermånad under vilken skatteplikt första gången inträder för fordonet eller skatteplikt upphör av annan anledning än avställning. Har sådant fordon varit avställt avräknas eller återbetalas fordonsskatt för avställningstiden om denna omfattat minst 15 dagar eller om fordonet övergått till ny ägare under avställningstiden.

Fordonsskatt *erlägges* före ingången av skatteår eller skatteperiod. Regeringen får medge undantag härifrån för grupp av fordon.

Fordonsskatt *erläggs* före ingången av skatteår eller skatteperiod. Regeringen *eller myndighet som regeringen bestämmer* får medge undantag härifrån för grupp av fordon.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 869.

² Senaste lydelse 1974: 869.

³ Senaste lydelse 1978: 118.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §⁴

Skattepliktigt fordon får ej brukas, om till betalning förfallen fordonsskatt ej erlagts. Detta gäller ej i fråga om skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret eller ej heller i fråga om skatt som åvilar tidigare ägare av fordonet och som fastställts genom beslut om efterbeskattning enligt 24 §.

Skattepliktigt fordon får ej brukas, om till betalning förfallen fordonsskatt ej erlagts. Detta gäller ej i fråga om skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret och ej heller i fråga om skatt som åvilar tidigare ägare av fordonet och som fastställts genom beslut om efterbeskattning enligt 24 §.

Har fordon sålts vid exekutiv försäljning får det brukas av den nye ägaren utan hinder av att fordonsskatt, för vilken tidigare ägare är skattskyldig, inte har erlagts. Föreligger annars särskilda skäl får riksskatteverket medge att visst fordon får brukas utan hinder av första stycket.

17 §⁵

Kilometerskattepliktigt fordon skall vara försett med särskild, godkänd räknare för registrering av fordonets körsträcka och tillhörande anordningar för dess funktion (kilometerräknarapparat). Apparaturen skall vara plomberad. Kilometerskattepliktig personbil som användes utom riket skall vidare vara försedd med särskilt märke, som visar att fordonet är kilometerskattepliktigt. Regeringen får medge undantag från skyldighet att förse personbil med sådant märke.

Kilometerskattepliktigt fordon skall vara försett med särskild, godkänd räknare för registrering av fordonets körsträcka och tillhörande anordningar för dess funktion (kilometerräknarapparat). Apparaturen skall vara plomberad. Kilometerskattepliktig personbil som används utom riket skall vidare vara försedd med särskilt märke, som visar att fordonet är kilometerskattepliktigt. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får medge undantag från skyldighet att förse personbil med sådant märke.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om godkännande, montering, plombering, reparation, kontroll och liknande åtgärd som har avseende på kilometerräknarapparat samt om märke som avses i första stycket.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får efter ansökan medge att kilometerskattepliktigt fordon inte behöver vara försett med kilometerräknarapparat.

⁴ Senaste lydelse 1975: 276.

⁵ Senaste lydelse 1974: 869 (jfr 1974: 873).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §⁶

Kilometerskatt utgår för den körsträcka som fordon tillryggalagt under tid, då det varit kilometerskattepliktigt.

Skatten beräknas för helt tiotal kilometer efter de skattesatser som anges i bilaga 2 till denna lag.

Skattskyldig skall för varje skatteperiod lämna uppgift till ledning för fastställande av skatt. Sådan uppgift skall lämnas även i annat fall, i den mån regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordnar därom. Kilometerskatt *erlägges* i efterhand för skatteperiod. Regeringen får medge undantag härifrån för grupp av fordon.

Skattskyldig skall för varje skatteperiod lämna uppgift till ledning för *beräkning* av skatt. *Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får medge undantag härifrån.* Uppgift till ledning för *beräkning av skatt* skall lämnas även i annat fall, i den mån regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordnar därom. Kilometerskatt *erläggs* i efterhand för skatteperiod. *Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får medge undantag härifrån för grupp av fordon.*

21 §⁷

Kilometerskattepliktigt fordon får ej brukas

1. om *de föreskrifter i fråga om kilometerräknarapparat*, vilka meddelats i denna lag eller med stöd därav, ej iakttagits,

2. om föreskriven uppgift för beräkning av kilometerskatt ej lämnats,

3. om till betalning förfallen kilometerskatt ej erlagts.

Vad som sägs i första stycket *under 3* gäller ej i fråga om skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret och ej heller i fråga om skatt som åvilar tidigare ägare av fordonet och som fastställts ge-

1. om *det inte är försett med kilometerräknarapparat av godkänt slag som är plomberad och godkänd vid besiktning samt fungerar tillfredsställande.*

2. om till betalning förfallen kilometerskatt ej erlagts.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får medge att fordon, utan hinder av första stycket 1, får brukas i avvaktan på reparation eller besiktning av kilometerräknarapparat.

Vad som sägs i första stycket 1 gäller ej i fall som avses i 17 § tredje stycket.

Vad som sägs i första stycket 2 gäller ej i fråga om skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret och ej heller i fråga om skatt som åvilar tidigare ägare av fordonet och som fastställts genom

⁶ Senaste lydelse 1974: 869.

⁷ Senaste lydelse 1975: 276.

Nuvarande lydelse

nom beslut om efterbeskattning enligt 24 eller 25 §.

Föreslagen lydelse

beslut om efterbeskattning enligt 24 eller 25 §. *Har fordon sålts vid exekutiv försäljning får det brukas av den nye ägaren utan hinder av att kilometerskatt, för vilken tidigare ägare är skattskyldig, inte har erlagts. Föreligger annars särskilda skäl får riksskatteverket medge att visst fordon får brukas utan hinder av första stycket 2.*

27 §⁸

Vid efterbeskattning påför beskattningsmyndigheten den skattskyldige skattetillägg med tjugo procent av det skattebelopp som tillkommer.

Har skattskyldig i mål om skatt skriftligen lämnat uppgift som befinnes oriktig, påförs honom skattetillägg med tjugo procent av den skatt som ej skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits. Skattetillägg utgår dock ej, om uppgiften ej prövats med hänsyn till att besvären kommit in för sent.

I fråga om skattetillägg skall 37 d och 37 f–37 h §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Uppgår skattetillägg eller sammanlagda beloppet av flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg ej till 50 kronor, påförs ej tillägg.

I fråga om skattetillägg skall 37 d och 37 f §§, 37g § andra stycket samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Uppgår skattetillägg eller sammanlagda beloppet av flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg ej till 50 kronor, påförs ej tillägg.

Fråga om skattetillägg prövas av beskattningsmyndigheten. Fråga om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av kammarrätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften ej har godtagits efter prövning i sak eller ej prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

28 §⁹

Lämnas ej inom föreskriven tid vederbörlig uppgift om körsträcka för kilometerskattepliktigt fordon, påför beskattningsmyndigheten den som ägde fordonet, när fristen utgick, förseningsavgift med 100 kronor.

Har vederbörlig uppgift för skatteperiod om körsträcka för kilometerskattepliktigt fordon inte kommit in inom föreskriven tid skall erinran om uppgiftsskyldigheten och om förseningsavgift sändas till den som ägde fordonet vid utgången av skatteperioden, om ej annat följer av andra stycket.

⁸ Senaste lydelse 1978:199.

⁹ Senaste lydelse 1978:199.

Nuvarande lydelse

Har i fall som avses i första stycket ägaren *anmanats att lämna uppgift men ej efterkommit anmaningen inom tid som föreskrivits i denna eller underlåtit att inom föreskriven tid lämna uppgift om fordonets körsträcka vid minst ett av de tre närmast föregående upphörds-tillfällena, bestäms förseningsavgiften till 200 kronor.*

Fråga om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 37 f § första och tredje styckena, 37 g § *andra stycket* samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Utöver vad som föreskrivs i nämnda 37 f § första stycket gäller att förseningsavgifter avseende samma fordonägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i *andra stycket*, 1 000 kronor.

Föreslagen lydelse

Har i fall som avses i första stycket ägaren underlåtit att inom föreskriven tid lämna uppgift *för skatteperiod* om fordonets körsträcka för minst *en* av de tre närmast föregående *skatteperioderna påför beskattningsmyndigheten ägaren förseningsavgift. Detsamma gäller om ägaren har anmanats att lämna uppgift om körsträcka men ej efterkommit anmaningen inom tid som har föreskrivits i denna.*

Förseningsavgift enligt andra stycket utgår med 100 kronor. Avgiften bestäms dock till 200 kronor om förseningsavgift har påförts för minst en av de tre närmast föregående skatteperioderna eller om förseningen avser uppgift som ägaren har anmanats att lämna.

Fråga om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 37 f § första och tredje styckena samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Utöver vad som föreskrivs i nämnda 37 f § första stycket gäller att förseningsavgifter avseende samma fordonägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i *tredje stycket andra meningen*, 1 000 kronor.

31 §¹⁰

Mot beslut som avses i 23–28 §§ eller 40 § eller som avser rättelse eller utdömande av vite får skattskyldig och allmänt ombud föra talan genom besvär hos kammarrätt.

Mot beslut som avses i 23–27 §§, 28 § *andra eller tredje stycket* eller 40 § eller som avser rättelse eller utdömande av vite får skattskyldig och allmänt ombud föra talan genom besvär hos kammarrätt.

Mot beslut enligt 16 § andra stycket andra meningen eller 21 § fjärde stycket tredje meningen får skattskyldig föra talan genom besvär hos regeringen.

¹⁰ Senaste lydelse 1974: 863.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 40 och 45 §§ lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning gäller i tillämpliga delar besvär i fråga som avses i första stycket.

Allmänt ombud får föra talan till skattskyldigs förmån.

33 §¹¹

Den som uppsåtligen *vidtager* åtgärd med kilometerräknarapparat på fordon så att körsträcka som skall ligga till grund för beräkning av kilometerskatt för fordonet ej registreras eller registreras för lågt *dömes*, om förfarandet ej utgör ett led i gärning som är belagd med strängare straff enligt skattebrottslagen (1971: 69), till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen *vidtar* åtgärd med kilometerräknarapparat på fordon så att körsträcka som skall ligga till grund för beräkning av kilometerskatt för fordonet ej registreras eller registreras för lågt *döms*, om förfarandet ej utgör ett led i gärning som är belagd med strängare straff enligt skattebrottslagen (1971: 69), till böter eller fängelse i högst sex månader. *Till samma straff döms den som av grov oaktsamhet brukar fordon, på vars kilometerräknarapparat har vidtagits åtgärd som nu sagts.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1979.
2. De nya bestämmelserna i 9 och 12 §§ tillämpas i fråga om fordonsskatt för skatteår som börjar den 1 september 1979 eller senare och i fråga om kilometerskatt för skatteår som börjar den 1 juli 1979 eller senare. Regeringen får i samband med ikraftträdandet förordna att skatteår eller skatteperiod skall omfatta annan tid än som anges i 9 § samt att fordonsskatt för sådant skatteår eller sådan skatteperiod enligt 12 § skall jämkas i motsvarande mån.
3. De nya bestämmelserna i 28 och 31 §§ tillämpas i fråga om skatteår eller skatteperiod som går till ända efter ikraftträdandet.
4. I övrigt tillämpas äldre bestämmelser i fråga om förhållande som hänför sig till tid före ikraftträdandet.

¹¹ Senaste lydelse 1976: 337.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Har länsstyrelse enligt 40 § första stycket vägtrafikskattelagen (1973: 601) befriat fordon från skatteplikt i samband med att fordonet har registrerats eller, om det har avställt vid registreringen, när avställningen har upphört, skall riksskatteverket till fordonets ägare utbetala ett belopp som svarar mot försäljningsskatten på fordonet. Har utbetalning gjorts till fordonsägare för visst fordon, får ny utbetalning för annat fordon göras endast om detta har förvärvats mer än tre år efter förvärvet av förstnämnda fordon, om ej särskilda skäl för fordonsbytet visas föreligga.

Utbetalning enligt första stycket får ej göras om den som är upptagen i bilregistret som fordonets ägare innehar detta med nyttjanderätt under viss tid.

Fordonsägares anspråk på medel enligt första stycket som inestår hos staten får ej utmätas. Sedan medlen har betalats ut får utmätning ej heller ske, om medlen hålles avskilda.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Motionen

Med anledning av propositionen har väckts motionen 1978/79: 2438 av Georg Danell m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen

1. som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om vägtrafikskatteutredningens fortsatta arbete,
2. beslutar att återtaget fordon får brukas utan hinder av att fordonet är belastat med skatteskuld,
3. uttalar att beskattningsmyndigheten åläggs att kostnadsfritt underätta avbetalningssäljare om förfallna skatteskulder.

Utskottet

De förslag som läggs fram i propositionen berör i första hand kilometer-skattesystemet som efter ett långvarigt utrednings- och utvecklingsarbete började tillämpas fr. o. m. 1974 i stället för den tidigare brännoljeskatten. Propositionen bygger i huvudsak på vägtrafikskatteutredningens delbetänkande Kilometerskatt, som innehåller förslag om förenklingar av främst kilometerskatten.

Vid remissbehandlingen av betänkandet och även i andra sammanhang har framförts kritik mot olika verkningar av kilometerskatten. Invändningarna har gällt bl. a. de kostnader som denna skatteform medför för såväl fordonsägarna som statsverket liksom också räkneapparaturens svagheter och på grund därav uppkommande skatteförluster. I sammanhanget har också framförts önskemål om återgång till brännoljeskatten.

Med hänvisning till den sålunda framförda kritiken yrkas i motionen 2438 bl. a. att riksdagen skall uttala att vägtrafikskatteutredningens arbete bör inriktas på ytterligare förenklingar inom kilometerskattesystemet eller på att utarbeta ett nytt beskattningssystem.

Föredragande departementschefen erinrar i propositionen om att utredningen genom tilläggsdirektiv fått i uppdrag att allsidigt utvärdera kilometerskattesystemet och att även göra en bedömning av eventuella alternativa beskattningsformer.

Såvitt utskottet kan finna bör motionsyrkandet kunna anses vara tillgodosett genom tilläggsdirektiven och således inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

De i propositionen framlagda förslagen till förenklingar av kilometerskatten har i huvudsak godtagits av remissinstanserna. Skiljaktiga uppfattningar föreligger endast i vissa detaljfrågor. Det viktigaste förslaget innebär att antalet ordinarie avstämplingar per år minskas från fyra till tre, genom att skatteperioderna förlängs från tre till fyra månader. Från olika håll har hävdats att man skulle kunna nå ytterligare förenklingar genom att införa ett system med preliminära förskottsinsbetalningar av skatt, då kontrollen skulle kunna begränsas till en årlig avläsning av mätarställningen.

Departementschefen avvisar visserligen en sådan åtgärd f. n. men uttalar i samband med att han redovisar planerna på att utveckla en ny kilometerräknare av navräknartyp att en mycket pålitlig kilometerräknare kan göra det möjligt att väsentligt förenkla kilometerskattesystemet. Med utgångspunkt i detta uttalande förutsätter utskottet att ett system med förskottsbetalningar prövas så snart det kan anses föreligga förutsättningar härför.

I propositionen föreslås vidare vissa lättnader i bestämmelserna om brukandeförbud, och dessa förslag har i allmänhet mottagits positivt. I sammanhanget redovisas utredningens ställningstagande till frågan om brukandeförbud för fordon som har sålts med förbehåll om återtaganderätt och som vid återtagandet är belastat med skatteskuld. Utredningen har med hänvisning till bestämmelserna om "positivt restvärde" vid avbetalningsköp hävdad att skatten i dessa fall bör vara betald för att fordonet skall få användas. Dessa synpunkter lämnas utan erinran av departementschefen men kritiseras av motionärerna i motionen 2438. De anser det strida mot rättsmedvetandet att i sådana fall låta säljaren betala köparens skatteskuld och yrkar att återtaget fordon skall få brukas utan hinder av att det är belastat med sådan skuld. Om brukandeförbudet kvarstår vill motionärerna att beskattningsmyndigheten skall åläggas att kostnadsfritt underrätta avbetalningssäljare om förfallna skatteskulder.

Utskottet vill i denna fråga först erinra om att vägtrafikskattelagen från början undantog återtagna fordon, som var belastade med skatteskuld, från brukandeförbud, men att reglerna skärptes fr. o. m. 1975 för att förhindra missbruk genom skenransaktioner. Utskottet uttalade i samband med denna lagändring att om avbetalningskontraktet görs upp så att säljaren alltid har täckning för uppkommande skatteskuld det blir den skattskyldige – köparen – som får betala skatten. Därigenom kunde ändringen bidra till att sanera avbetalningshandeln med bilar. Utskottet, som anser att det på dessa grunder finns anledning att bibehålla reglerna i denna del oförändrade, avstyrker yrkandet i motionen 2438 om upphävande av brukandeförbudet i där avsedda fall. Beträffande andrahandsyrkandet i motionen om underrättelse till avbetalningssäljare om köparens skatteskulder vill utskottet endast anföra att säljaren inte har några juridiska möjligheter att ingripa mot köparen på grund av dennes skatteskulder utan endast om köparen inte avtalsenligt fullgör sina åtaganden gentemot säljaren. Vill säljaren i samband med att avbetalningarna inte fullgörs kontrollera om skatten betalats för bilen, kan besked härom omgående och kostnadsfritt erhållas från bilregistret. Under sådana omständigheter finner utskottet att det saknas motivering för någon form av fortlöpande rapportering från bilregistret till avbetalningssäljare om förfallna skatteskulder. En sådan åtgärd förutsätter för övrigt att registret förses med uppgifter om alla avbetalningsaffärer inom bilhandeln, vilket skulle medföra ett inte obetydligt administrativt merarbete. Utskottet avstyrker därför bifall även till det sistnämnda yrkandet i motionen 2438.

De ändringar som i övrigt föreslås i propositionen avser bl. a. förseningsavgiften, som vid förstagångsförsummelse ersätts av en erinran. Vidare föreslås en förlängning av besiktningsfristen vid fel på kilometerräknarapparaturen. För att eliminera ett annat irritationsmoment för bilisterna föreslås att det kilometerskattemärke som skall finnas på dieseldrivna personbilar vid gränspassering i vissa fall inte som nu skall tillhandahållas enbart av länsstyrelse utan i fortsättningen också av tullanstalt. Utskottet, som anser förslaget förtjänstfullt så till vida som det innebär en förbättrad service åt bilisterna, vill framhålla att systemet med kilometerskattemärke också kan inbjuda till skatteundandragande genom enkla åtgärder. Med hänsyn härtill förutsätter utskottet att vägtrafikskatteutredningen vid sitt fortsatta arbete söker finna metoder som bättre än kilometerskattemärket tillgodoser kontrollaspekterna.

Av övriga frågor som tas upp i propositionen avser de flesta närmast kompletteringar eller korrigeringar av lagtexten i vägtrafikskattelagen (VSL) och en motsvarande åtgärd beträffande bilaccislagen. Utskottet tillstyrker dessa förslag med viss ändring av den föreslagna nya lydelsen av straffbestämmelsen i 33 § VSL på sätt framgår av utskottets hemställan.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till närmare behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer

- A. att riksdagen med avslag på yrkandena 2 och 3 i motionen 1978/79: 2438 och med bifall till propositionen 1978/79: 94 antar de vid propositionen fogade förslagen till
 1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen med den ändringen att 33 § erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Den som uppsåtligen vidtar åtgärd med kilometerräknarapparat på fordon så att körsträcka som skall ligga till grund för beräkning av kilometerskatt för fordonet ej registreras eller registreras för lågt döms, om förfarandet ej utgör ett led i gärning som är belagd med strängare straff enligt skattebrottslagen (1971: 69), till böter eller fängelse i högst sex månader. Till samma straff döms den som av grov oaktsamhet brukar fordon, på vars kilometerräknarapparat har vidtagits åtgärd som nu sagts.

Utskottets förslag

33 §

Den som uppsåtligen vidtar åtgärd med kilometerräknarapparat på fordon så att körsträcka som skall ligga till grund för beräkning av kilometerskatt för fordonet ej registreras eller registreras för lågt döms, om förfarandet ej utgör ett led i gärning som är belagd med strängare straff enligt skattebrottslagen (1971: 69), till böter eller fängelse i högst sex månader. Till samma straff döms den som *uppsåtligen eller* av grov oaktsamhet brukar fordon, på vars kilometerräknarapparat har vidtagits åtgärd som nu sagts.

2. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon.
- B. att riksdagen avslår yrkandet I i motionen 1978/79: 2438 i den mån yrkandet inte är tillgodosett genom vad utskottet anfört.

Stockholm den 24 april 1979

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson* (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein (s), Tage Sundkvist (c), Olle Westberg i Hofors (s), Kurt Söderström (m), Hagar Normark (s), Johan Olsson (c), Curt Boström (s), Bo Lundgren (m) och Wilhelm Gustafsson (fp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av Kurt Söderström (m) och Bo Lundgren (m), som
dels anför följande:

I propositionen föreslås begränsningar i det brukandeförbud som inträder bl. a. när kilometerskatt inte har betalats. De föreslagna begränsningarna omfattar dock inte sådana situationer där ett fordon har sålts med förbehåll om återtaganderätt och återtas av säljaren. Enligt propositionen skall sådan skatteskuld som har uppkommit under köparens innehav vara betald för att fordonet skall få användas efter återtagningen.

Trots att säljaren inte är skattskyldig kommer denne - om köparen inte kan betala skatten - likväl indirekt att svara för skatteskulden på grund av brukningsförbudet. En sådan ordning inger betänkligheter.

Vad som anförts i propositionen angående bestämmelsen om "positivt restvärde" i lagen (1978: 599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m. fl. och i konsumentkreditlagen (1977: 981) torde inte nämnvärt förbättra säljarens ställning. Erfarenheterna från bilhandeln visar att det endast är i undantagsfall som värdet av fordonet överstiger säljarens fordran vid återtagningstillfället, varför säljaren mera sällan kan gottgöra sig för den skatt som han nödgas erlagga i köparens ställe för att fordonet skall få brukas.

dels anser att utskottet bort hemställa

- A. att riksdagen med bifall till yrkandet 2 i motionen 1978/79: 2438 antar de vid propositionen 1978/79: 94 fogade förslagen till
 1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601) med de ändringarna att 16 § erhåller följande såsom *reservanternas förslag* betecknade och 33 § erhåller såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Utskottets förslag

Skattepliktigt fordon får ej brukas, om till betalning förfallen fordonsskatt ej erlagts. Detta gäller ej i fråga om skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret och ej heller i fråga om skatt som åvilar tidigare ägare av fordonet och som fastställts genom beslut om efterbeskattning enligt 24 §.

Har fordon sålts vid exekutiv försäljning får det brukas av den nye ägaren utan hinder av att fordonsskatt, för vilken tidigare ägare är skattskyldig, inte har erlagts. Föreligger annars särskilda skäl får riksskatteverket medge att visst fordon får brukas utan hinder av första stycket.

Reservanternas förslag

16 §

Skattepliktigt fordon får ej brukas, om till betalning förfallen fordonsskatt ej erlagts. Detta gäller ej i fråga om skatt som avser tid före det närmast föregående skatteåret och ej heller i fråga om skatt som åvilar tidigare ägare av fordonet och som fastställts genom beslut om efterbeskattning enligt 24 §. *Det gäller ej heller i fråga om skatt som åvilar den som innehaft fordon på grund av avbetalningsköp, om fordonet återtages.*

Har fordon sålts vid exekutiv försäljning får det brukas av den nye ägaren utan hinder av att fordonsskatt, för vilken tidigare ägare är skattskyldig, inte har erlagts. Föreligger annars särskilda skäl får riksskatteverket medge att visst fordon får brukas utan hinder av första stycket.

33 §

= utskottet

2. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon,
- B. att riksdagen avslår yrkandena 1 och 3 i motionen 1978/79: 2438 i den mån yrkandena inte är tillgodosedda genom vad utskottet anfört.

